



**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
25 серпня 2022 року,
протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ
ДОСЛІДЖЕНЬ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота
за денною формою навчання

РОЗРОБНИКИ:

доцентка кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування, кандидатка
економічних наук, доцентка

21 серпня 2022 року

професорка кафедри трудового, земельного та
господарського права, кандидатка юридичних
наук, доцентка

21 серпня 2022 року

_____ Ірина КРАВЕЦЬ

_____ Ірина МИХАЙЛОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри менеджменту, фінансів,
банківської справи та страхування

23 серпня 2022 року, протокол № 1 .

Завідувачка кафедри,
кандидатка економічних наук, доцентка

23 серпня 2022 року

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

Рішення кафедри трудового,
земельного та господарського права

_____ серпня 2022 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри,
доктор юридичних наук, професор

_____ серпня 2022 року

_____ Іван КОСТЯШКІН

ПОГОДЖЕНО

В.о. декана юридичного факультету, кандидат
юридичних наук, доцент

23 серпня 2022 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ЗМІСТ

		Ст ор.
1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	4
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
	1.2. Лекції (<i>теми і плани</i>)	5
	1.3. Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	6
	1.4. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	10
	1.5. Індивідуальні завдання	12
	1.6. Підсумковий контроль	13
2.	Схема нарахування балів	15
3.	Рекомендовані джерела	17
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	23

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак.)		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1.	Система вищої освіти та основи навчання в вищому навчальному закладі	9	2	2	-	-	5
2.	Соціальні права людини та роль держави в їх реалізації	9	2	2	-	-	5
3.	Соціальна робота як наука і професійна діяльність	11	2	2	-	-	7
4.	Професійна етика соціального працівника	12	2	2	-	-	8
5.	Система соціального захисту в Україні	17	4	4	-	-	9
6.	Соціальна робота з різними групами клієнтів	17	4	4	-	-	9
7.	Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, її форми і роль у підготовці соціальних працівників	17	4	4	-	-	9
8.	Загальні засади академічної доброчесності	13	4	2	-	-	7
	Всього годин	105	24	22	-	-	59

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	<i>Система вищої освіти та основи навчання в вищому навчальному закладі</i>	2
1.1.	Система вищої освіти в Україні.	
1.2.	Завдання та принципи, на яких ґрунтується система вищої освіти. Рівні	
1.3.	вищої освіти.	
1.4.	Організація освітнього процесу. Учасники освітнього процесу.	
1.5.	Організація освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.	
1.6.	Особливості прослуховування та конспектування лекцій. Особливості	
1.7.	підготовки до семінарських занять.	
1.8.	Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти.	
1.9.	Виконання і захист курсової роботи.	
2.	<i>Соціальні права людини та функції держави</i>	2
2.1.	Становлення та розвиток соціальної держави.	
2.2.	Завдання держави в умовах функціонування ринкової економіки.	
2.3.	Соціальна робота та соціальне забезпечення як інструменти реалізації	
2.4.	соціальних прав людини.	
2.5.	Етапи становлення системи соціального захисту (соціального забезпечення) населення.	
3.	<i>Соціальна робота як наука і професійна діяльність</i>	2
3.1.	Поняття та значення соціальної роботи.	
3.2.	Соціальна робота як наука.	
3.3.	Соціальна робота як професійна діяльність.	
3.4.	Соціальне забезпечення як особливий вид практичної діяльності.	
4.	<i>Професійна етика соціального працівника</i>	2
4.1.	Становлення системи підготовки соціальних працівників в Україні.	
4.2.	Фахові цінності та принципи в соціальній роботі.	
4.3.	Професійний портрет соціального працівника.	
4.4.	Значення етики для соціальної роботи.	
4.5.	Етичні стандарти соціальної роботи.	
4.6.	Професійна етика соціального працівника та її особливості	
5.	<i>Система соціального захисту в Україні</i>	4
5.1.	Поняття системи соціального захисту.	
5.2.	Соціальне страхування як складова системи соціального захисту.	
5.3.	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	
5.4.	Соціальні допомоги та пільги як складова системи соціального захисту.	
5.5.	Соціальні гарантії та стандарти як складова системи соціального захисту.	
6.	<i>Соціальна робота з різними групами клієнтів</i>	4
6.1.	Поняття «клієнта» соціальної роботи.	
6.2.	Особливості роботи з різними групами клієнтів.	
6.3.	Орієнтація на потреби клієнтів. Дискримінація клієнтів. Імпаурмент	
6.4.	клієнтів в соціальній роботі.	
6.5.	Соціальна робота з бездомними.	
6.6.	Соціальна робота з особами з інвалідністю.	
6.7.	Соціальна робота з сім'ями з дітьми.	
6.8.	Соціальна робота з особами похилого віку.	
6.9.	Організація соціального супроводу особам, звільненим з місць позбавлення волі.	

6.10.	Соціальна робота з клієнтами, які зазнали насилля в сім'ї.	
7.	Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, її форми і роль у підготовці соціальних працівників	4
7.1.	Поняття та цілі науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.	
7.2.	Формулювання теми наукового дослідження.	
7.3.	Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.	
7.4.	Бібліографічний апарат наукових досліджень.	
7.5.	Розташування бібліографічних описів у списках літератури. Приклади оформлення бібліографічного опису.	
7.6.	Види наукових публікацій.	
8.	Загальні засади академічної доброчесності	4
8.1.	Поняття академічної культури та академічної доброчесності. Академічна культура й етика у вищій освіті.	
8.2.	Інтелектуальна свобода.	
8.3.	Академічна нечесність та шляхи її попередження.	
8.4.	Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.	
8.5.	Порядок перевірки наукових текстів учасників освітнього процесу.	
8.6.		

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Система вищої освіти та основи навчання в вищому навчальному закладі

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Система вищої освіти в Україні.
- 1.2. Завдання та принципи, на яких ґрунтується система вищої освіти. Рівні вищої освіти.
- 1.3. Організація освітнього процесу. Учасники освітнього процесу.
- 1.4. Організація освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.
- 1.5. Особливості прослуховування та конспектування лекцій. Особливості підготовки до семінарських занять.
- 1.6. Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти.
- 1.7. Виконання і захист курсової роботи.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: освітній процес, лекція, семінарське заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти, кредитно-модульна система.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- структура семінарського заняття;
- функції лекцій;
- оформлення курсової роботи.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Соціальні права людини та функції держави

- 2.1. Становлення та розвиток соціальної держави.
- 2.2. Завдання держави в умовах функціонування ринкової економіки.
- 2.3. Соціальна робота та соціальне забезпечення як інструменти реалізації соціальних прав людини.
- 2.4. Етапи становлення системи соціального захисту (соціального забезпечення) населення

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. У письмовій формі розкрийте сутність соціальної держави та її становлення в Україні.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна держава, соціальні права людини, соціальна робота, соціальне забезпечення, професійна діяльність, соціальна сфера, соціальний захист

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти у варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- сутність та значення дотримання соціальних прав людини;
- роль та функції держави у захисті соціальних прав людини;
- завдання соціального захисту населення в ринкових умовах.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Соціальна робота як наука і професійна діяльність

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Поняття та значення соціальної роботи.
- 3.2. Соціальна робота як наука.
- 3.3. Соціальна робота як професійна діяльність.
- 3.4. Соціальне забезпечення як особливий вид практичної діяльності.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Напишіть есе щодо проблем та перспектив розвитку соціальної роботи в Україні.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна робота, соціальне забезпечення, соціальна сфера, професійна діяльність, практична діяльність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- проблеми соціальної роботи;
- особливості соціальної роботи як науки;
- специфіка соціальної роботи як професійної діяльності.

Семінарське заняття 4

Тема 4. Професійна етика соціального працівника

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Становлення системи підготовки соціальних працівників в Україні.
- 4.2. Фахові цінності та принципи в соціальній роботі.
- 4.3. Професійний портрет соціального працівника.

- 4.4. Значення етики для соціальної роботи. Етичні стандарти соціальної роботи.
4.5. Професійна етика соціального працівника.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Дайте коротку характеристику основних етапів розвитку соціальної роботи в Україні.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна робота, соціальний працівник, соціальне забезпечення, професійна діяльність, соціальна сфера, професійні цінності, етика соціального працівника

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти у варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- значення соціальної роботи;
- роль та функції соціального працівника;
- професійна етика соціального працівника.

Семінарське заняття 5-6

Тема 5. Система соціального захисту в Україні

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Поняття системи соціального захисту.
5.2. Соціальне страхування як складова системи соціального захисту.
5.3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
5.4. Соціальні допомоги та пільги як складова системи соціального захисту.
5.5. Соціальні послуги як складова системи соціального захисту.
5.6. Соціальні гарантії та стандарти як складова системи соціального захисту.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Напишіть есе щодо перспектив запровадження медичного загальнообов'язкового страхування.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: загальнообов'язкове державне соціальне страхування, пенсійне забезпечення, охорона здоров'я, медицина, освіта, соціальна політика, соціальне забезпечення, соціальне страхування, незахищені верстви населення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- соціальні послуги на непрофесійній основі;
- сутність соціального контракту;
- методика визначення прожиткового мінімуму;
- стандартизація соціальних прав людини.

Семінарське заняття 7-8

Тема 6. Соціальна робота з різними групами клієнтів

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Поняття «клієнта» соціальної роботи.
6.2. Особливості роботи з різними групами клієнтів.
6.3. Орієнтація на потреби клієнтів. Дискримінація клієнтів. Імпаурмент клієнтів в соціальній роботі.

- 6.4. Соціальна робота з бездомними.
- 6.5. Соціальна робота з особами з інвалідністю.
- 6.6. Соціальна робота з сім'ями з дітьми.
- 6.7. Соціальна робота з особами похилого віку.
- 6.8. Організація соціального супроводу особам, звільненим з місць позбавлення волі.
- 6.9. Соціальна робота з клієнтами, які зазнали насилля в сім'ї.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Складіть перелік документів необхідних для отримання державної допомоги самотній матері; пропишіть процедуру звернення до уповноваженого органу та порядок надання цієї допомоги та проаналізуйте особливості надання цієї допомоги.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальний рівень, пенсійне забезпечення, зайнятість, старість, втрата годувальника, інвалідність, соціальна політика, соціальне забезпечення, соціальне страхування, незахищені верстви населення, тимчасова втрата працездатності, насилля в сім'ї.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самотньому вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- роль прожиткового мінімуму при призначенні державних допомог;
- порядок звернення за призначенням різних видів страхових і державних допомог для незахищених верств населення;
- строки звернення за призначенням страхових і державних допомог.

Семінарське заняття 9-10

Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, її форми і роль у підготовці соціальних працівників

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Поняття та цілі науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
- 7.2. Формулювання теми наукового дослідження.
- 7.3. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.
- 7.4. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
- 7.5. Розташування бібліографічних описів у списках літератури.
- 7.6. Приклади оформлення бібліографічного опису.
- 7.7. Види наукових публікацій.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Складіть детальний план підготовки тез наукової доповіді .

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, наукові публікації, бібліографічний опис, тези доповіді, монографія, посібник.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самотньому вивченні теми здобувачу вищої освіти у варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- етапи постановки теми наукового дослідження;
- варіанти розташування бібліографічних описів у списках літератури;
- друковані та електронні наукові видання.

Семінарське заняття 11

Тема 8. Загальні засади академічної доброчесності

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Поняття академічної культури та академічної доброчесності. Академічна культура й етика у вищій освіті.
- 8.2. Інтелектуальна свобода.
- 8.3. Академічна нечесність та шляхи її попередження.
- 8.4. Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.
- 8.5. Порядок перевірки наукових текстів учасників освітнього процесу.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі або у формі відкритих запитань за темою заняття.

Практичні завдання

1. Виокремити 5-10 правил дотримання академічної доброчесності, які на вашу думку, важливі під час написання наукових текстів.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: академічна культура, академічна нечесність, академічна доброчесність, інтелектуальна свобода, етика у вищій освіті.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- значення інтелектуальної свободи;
- алгоритм перевірки наукових текстів;
- функції академічної культури.

1.4. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни. Виконання самостійної роботи дозволяє розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички.

Мета самостійної роботи полягає в засвоєнні у повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця

Самостійна робота студента передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до семінарських занять;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- написання есе за заданою проблематикою;
- написання рефератів за заданою проблематикою;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового заліку.

Тема 1. Система вищої освіти та основи навчання в вищому навчальному закладі

Питання для самостійної роботи

1. В чому полягає методика підготовки до семінарських занять?
2. Які є особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти?
3. Яка процедура захисту курсової роботи?

Завдання 1. Скласти алгоритм правильного конспектування лекції.

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 2 Соціальні права людини та роль держави в їх реалізації

Питання для самостійної роботи

1. У чому полягає сутність соціальної держави?
2. На яких принципах базується функціонування соціальної держави?
3. Назвіть стратегічні пріоритети соціальної держави.
4. Яка роль соціальної роботи та соціального забезпечення у реалізації соціальних прав людини.
5. Як відбувалось формування системи соціального захисту (соціального забезпечення) населення в історичному контексті?

Завдання 1. Розкрийте зміст соціальних прав людини.

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 3. Соціальна робота як наука і професійна діяльність

Питання для самостійної роботи

1. Яка мета соціальної роботи?
2. В чому полягає значення соціальної роботи як науки?
3. Які є особливості сучасної професійної соціальної роботи?
4. На що орієнтована соціальна робота в Україні?

Завдання 1. Написати есе на тему «Місія та цілі соціальної роботи».

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 4. Професійна етика соціального працівника

Питання для самостійної роботи

1. Назвіть етапи становлення системи підготовки соціальних працівників в Україні.
2. Яке значення етики для соціальної роботи?
3. У чому полягає професійна етика соціального працівника?

Завдання 1. Написати есе на тему «Етика соціального працівника».

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 5. Система соціального захисту в Україні

Питання для самостійної роботи

1. Які фактори впливають на розмір прожиткового мінімуму?
2. Яким чином формується споживчий кошик в Україні?
3. З яких рівнів складається система пенсійного забезпечення в Україні?
4. До якого компетентного органу потрібно звернутись, щоб отримати державну соціальну допомогу біженцям?
5. Які є фонди соціального страхування?
6. Назвіть види матеріального забезпечення, що надаються за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Завдання 1. Здійснити аналіз складу і вартості споживчого кошика українця.

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 6. Соціальна робота з різними групами клієнтів

Питання для самостійної роботи

1. Які умови та порядок отримання пенсій за віком?
2. Які види матеріального забезпечення можуть надаватись особам з інвалідністю?
3. Які види матеріального забезпечення та соціальних послуг можуть надаватись внутрішньо переміщеним особам?

Завдання 1. Написати есе стосовно визначення потреб різних вікових груп населення (діти, підлітки, молодь, літні люди, люди похилого віку, старі люди), які визначають необхідність застосування послуг соціальних працівників

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, її форми і роль у підготовці соціальних працівників

Питання для самостійної роботи

1. Які етапи формулювання теми наукового дослідження?
2. Які є види науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти?
3. Які є форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти?

Завдання 1. Скласти бібліографічний опис літератури із 10 найменувань відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

Тема 8. Загальні засади академічної доброчесності

Питання для самостійної роботи

1. Що таке академічна культура?
2. Які є шляхи подання академічної нечесності?
3. Який порядок перевірки наукових текстів учасників освітнього процесу?

Завдання 1. Перевірити есе (тема 3, тема 4 та тема 6) на ознаки академічної недоброчесності та проаналізувати порушення.

Методичні рекомендації до виконання завдання самостійної роботи

Завдання слід виконати у письмовій формі (в електронному вигляді)

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається здобувачем вищої освіти на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. refero – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Місце соціальної роботи в системі соціальних відносин.
2. Роль держави у сфері соціального забезпечення.
3. Соціальна держава та її роль в умовах ринкових відносин.
4. Соціальна робота в Україні.
5. Основні цілі і функції соціальної роботи.
6. Система органів соціального захисту в Україні.
7. Цифрова грамотність соціального працівника.
8. Соціальна робота в умовах пандемії Covid-19
9. Система професійних знань в соціальній роботі.
10. Зміст і принципи індивідуальної соціальної роботи.
11. Сучасні теорії соціальної роботи.
12. Соціальна робота як професія.
13. Етичний кодекс соціального працівника.
14. Соціальні аспекти охорони здоров'я населення.
15. Законодавчі засади соціальної політики в Україні.
16. Способи вирішення соціальних проблем в Україні.
17. Методики дослідження соціальних проблем.
18. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами.
19. Соціальна робота з дітьми-сиротами.
20. Соціальна робота з особами похилого віку.
21. Соціальна робота з учасниками бойових дій.
22. Соціальна робота з дітьми з інвалідністю.
23. Форми соціальної роботи.
24. Принципи соціальної роботи.
25. Економічні причини загострення соціальних проблем в Україні.
26. Структура соціального середовища.
27. Сутність та особливості формування споживчого кошику.
28. Соціальний захист громадян в умовах воєнного стану.
29. Вплив війни на сферу соціального захисту в Україні.
30. Значення академічної культури та академічної доброчесності у здобутті вищої освіти.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю (заліку)

1. Система вищої освіти в Україні.
2. Завдання та принципи, на яких ґрунтується система вищої освіти.

3. Рівні вищої освіти.
4. Організація освітнього процесу.
5. Учасники освітнього процесу.
6. Перспективи розвитку вищої системи України.
7. Організація освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.
8. Особливості прослуховування та конспектування лекцій.
9. Особливості підготовки до семінарських занять.
10. Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти.
11. Виконання і захист курсової роботи.
12. Поняття та значення соціальної роботи.
13. Соціальна робота як наука.
14. Соціальна робота як професійна діяльність.
15. Соціальне забезпечення як особливий вид практичної діяльності.
16. Становлення системи підготовки соціальних працівників в Україні.
17. Фахові цінності в соціальній роботі.
18. Принципи соціальної роботи
19. Професійний портрет соціального працівника.
20. Значення етики для соціальної роботи.
21. Етичні стандарти соціальної роботи.
22. Професійна етика соціального працівника.
23. Поняття системи соціального захисту.
24. Соціальне страхування як складова системи соціального захисту.
25. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
26. Соціальні допомоги та пільги як складова системи соціального захисту.
27. Види соціальних допомог та пільг.
28. Соціальні гарантії та стандарти як складова системи соціального захисту.
29. Прожитковий мінімум як базовий соціальний стандарт.
30. Мінімальна заробітна плата як державна соціальна гарантія.
31. Мінімальний розмір пенсії за віком як державна соціальна гарантія.
32. Система соціального обслуговування населення.
33. Поняття «клієнта» соціальної роботи.
34. Особливості роботи з різними групами клієнтів.
35. Орієнтація на потреби клієнтів.
36. Дискримінація клієнтів.
37. Імпаурмент клієнтів в соціальній роботі.
38. Соціальна робота з бездомними.
39. Соціальна робота з особами з інвалідністю.
40. Соціальна робота з сім'ями з дітьми.
41. Соціальна робота з особами похилого віку.
42. Організація соціального супроводу особам, звільненим з місць позбавлення волі.
43. Соціальна робота з клієнтами, які зазнали насилля в сім'ї.
44. Поняття та цілі науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
45. Формулювання теми наукового дослідження.
46. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.
47. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
48. Розташування бібліографічних описів у списках літератури.
49. Види наукових публікацій.
50. Поняття академічної культури та академічної доброчесності.

51. Академічна культура й етика у вищій освіті.
52. Принципи академічної свободи і відповідальність учасників освітнього процесу.
53. Права та обов'язки учасників освітнього процесу.
54. Інтелектуальна свобода.
55. Добросесніть викладача та адміністрації як передумова добросесності здобувача вищої освіти.
56. Академічна нечесність та шляхи її попередження.
57. Основні прояви академічної нечесності.
58. Форми та методи запобігання академічній нечесності.
59. Кодекс академічної добросесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.
60. Порядок перевірки наукових текстів учасників освітнього процесу.

1.6.2. Структура залікового білету.

Залежно від зовнішньої ситуації підсумковий семестровий контроль може проводитись в усній чи письмовій формі.

Приклад залікового білету

Білет 1

Розкрити питання :

1. Поняття та значення соціальної роботи.
2. Соціальна робота з молоддю.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарухування балів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:



2.2. Обсяг балів, здобутих під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 12 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, здобувач вищої освіти може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Денна	12	0,8	1,7	2,5	3,3	4,2	5,0	5,8	6,7	7,5	8,3	9,2	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 11 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному здобувачу вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти в наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу здобувачів вищої освіти та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	8 тем	Номер теми								Усього балів	
		1	2	3	4	5	6	7	8		
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	4								4	
	Усього балів									20	

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень», студент денної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.8 Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, введене в дію з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді на завдання залікового білета, наведено в таблиці:

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань залікового білета		Разом балів
		1	2	
1.	Максимальна кількість балів за відповідь на питання білету	15	15	30,0
	Усього балів	15	15	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380.
2. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. ст.2004
3. Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 200 с.
4. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.
5. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки : навч. посіб. Київ : Персонал, 2018. 248 с.
6. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота: навч. посіб. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 245 с.
7. Кривоконь Н.І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні: навч. посіб. Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
8. Історія соціальної роботи : навчальний посібник. Уклад.: О.О. Кравченко, О.О. Матрос. Умань : РВЦ «Візаві», 2017. 117 с.
9. Вища освіта в Україні : навчальний посібник. За ред. В. Г. Кременя, С. М. Ніколаєнка. Київ : Знання, 2005. 327 с.
10. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук [та ін.]. За ред. В. Г. Кременя. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2004. 384 с.
11. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: навчально-методичний посібник. Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. БНАУ, 2017. Одеса.: НУ «ОМА», 2017. 106 с.
12. Фурман А.В., Підгурська М.В. Історія соціальної роботи: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 174 с.
13. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні. С. Я. Марченко, М.С. Кратінов, Л.Ц. Ваховський, О.П. Песоцька, В. О. Кратінова. Луганськ: Альма-матер, 2005. 408 с.
14. Капська А.Й., Архипова С.П. Підготовка соціальних працівників. Черкаси: ЧНУ, 2003. 248 с.
15. Капська А. Й. Соціальна робота : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.
16. Корсак К. В. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів : монографія. за заг. ред. Г. В. Щокіна. Київ : МАУП : МКА, 1997. 208 с.
17. Кривоконь Н.І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні: навч. посіб. Н.І. Кривоконь. Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
18. Лукашевич М. П. , Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: навч. посіб. 2-е вид. Київ: Каравела, 2014. 368 с.
19. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. О.І.Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведева. За заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
20. Право соціального забезпечення в Україні : підручник. О. М. Ярошенко, Г. О. Барабаш, Н. М. Вапнярчук та ін. За ред. О. М. Ярошенка. 4-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2015. 458 с.
21. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
22. Сташків Б. І. Теорія права соціального забезпечення : навч. посібник. Київ : Знання, 2005. 405 с.

23. Товканець, Г. В. Університетська освіта : навчально-методичний посібник. Київ : Кондор, 2011. 182 с.
24. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: http://www.reform.org.ua/proj_edu_strategy_2021-2031.pdf.
25. Вища освіта в незалежній Україні URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Higher-Ed-in-Independent-Ukraine.pdf>
26. Вища освіта в Україні за роки незалежності: очікувані результати та наслідки URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/vyshha-osvita-v-ukrayini-za-roky-nezalezhnosti-ochikuvani-rezultaty-ta-naslidky/>

Тема 2

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
3. Проект Закону України Концепція соціальної держави України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JF1S800A>
4. Соціальні права та їх захист адміністративним судом : зб. Матер. III Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 04 вересня 2020 р.). Київ, 2020. 424 с.
5. Яцкевич І. І. Реалізація соціальних прав людини в умовах формування соціальної держави. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання». URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12524/Yatskevych_Realizatsiia_sotsialny_kh_prav_liudyny.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Правова держава: основні ознаки правової та соціальної держави. URL: <https://uristy.ua/articles/administrative-law/pravova-derzhava-ponyattya-oznaki-printsipi/>
7. Соціальна держава: проблеми загальної теорії: монографія. За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П.М. Рабіновича. Львів: Львівський юридичний інститут МВС України, 2004. 183 с.
8. Побудова соціальної держави – загальне національне завдання. *Голос України*. URL: <http://www.golos.com.ua/article/245549>
9. Кулі-Іванченко К. К. Основні функції соціальної держави щодо забезпечення соціальних прав людини. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15324/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%96-%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9A.%20%D0%9A.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%83%D0%BD%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8....pdf?sequence=1&isAllowed=y>
10. Головащенко О. С. Поняття та ознаки соціальної держави. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11501/1/Golovaschenko.pdf>
11. Крусян А. Р. Україна як соціальна держава: концептуальні положення та конституційно-правові реалії. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1608/Krusyan.pdf?sequence=1&isAllowed=y#:~:text=%D0%A2%D0%B0%D0%BA%2C%20%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D1%80%D1%96%D0%BF%D0%BB%D1%8E%D1%94%2C%20%D1%89%D0%BE,%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%20%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8%20%D1%96%20%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B0>

Тема 3

1. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики: навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.

2. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
3. Вступ до соціальної роботи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. Закладів. За ред. Т.В. Семигіної, І. І. Миговича. Київ: Академвидав, 2010. 304 с.
4. Капська А. Й. Соціальна робота : навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.
5. Карпенко О. Г. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» : навч.-метод. посіб. Київ : Слово, 2011. 248 с.
6. Короткий довідник нормативних документів з соціальної роботи: навч.-довід. посіб. Чернівці: Рута, 2007. 98 с.
7. Марцин В.С. Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
8. Шашків Б. І. Теорія права соціального забезпечення : навч. посібник. Київ : Знання , 2005. 405 с.
9. Теорії і методи соціальної роботи. За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича, І. М. Грига та ін. Київ: Академвидав, 2005. 328 с.
10. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота: навч. посіб. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 245 с.
11. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 172 с.
12. Історія соціальної роботи : навчальний посібник. Уклад.: О.О. Кравченко, О.О. Матрос. Умань : РВЦ «Візаві», 2017. 117 с.
13. Історія, теорія і практика соціальної роботи в Україні. С. Я. Марченко, М.С. Кратінов, Л.Ц. Ваховський, О.П. Песоцька, В. О. Кратінова. Луганськ: Альма-матер, 2005. 408 с.
14. Капська А.Й., Архипова С.П. Підготовка соціальних працівників. Черкаси: ЧНУ, 2003. 248 с.
15. Карпенко О. Г. Професійне становлення соціального працівника: навч.-метод. посіб. Київ: ДЦССМ, 2004. 164 с.
16. Кривоконь Н.І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні: навч. посіб. Чернівці: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.

Тема 4

1. Зозуляк-Случик Р. В. Формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в університетах : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 460 с.
2. Етика соціальної роботи : навч. посібник. МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад. С. О. Роєнко. 2-е вид., переробл. та доповн. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 202 с.
3. Зверева І. Д. «Етичний кодекс соціального працівника України» від ідеї до впровадження. Практична психологія та соціальна робота. 2002. № 9-10. С. 84-87.
4. Зозуляк-Случик Р. В. Позитивна мотивація як педагогічна умова формування фахової етики майбутніх соціальних працівників в університетах. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2018. Вип. 2 (37). Ч. 1. С. 215-222.
5. Історія соціальної роботи : навчальний посібник. Уклад.: О.О. Кравченко, О.О. Матрос. Умань : РВЦ «Візаві», 2017. 117 с.
6. Капська А.Й., Архипова С.П. Підготовка соціальних працівників. Черкаси: ЧНУ, 2003. 248 с.
7. Карпенко О. Г. Професійне становлення соціального працівника: навч.-метод. посіб. Київ: ДЦССМ, 2004. 164 с.
8. Клочко, О. О. Етика фахівця соціальної сфери у схемах і коментарях: навчальний посібник. Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. 92 с.
9. Кривоконь Н.І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні: Навч. посіб. Чернівці: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
10. Навчальний посібник з курсу „Професійна етика вищої освіти” для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». А.П. Алексеєнко, К.І. Карпенко, Л.О. Гончаренко, В.В. Дейнека. Харків: ХНМУ, 2015. 77 с.

11. Сушик І.В. Етика та деонтологія соціального працівника: навч. посіб. Луцьк: ІВВ Луцький НТУ, 2020. 188 с.
12. Шевчук О.С. Основи етики та професійного спілкування Введення у соціальну роботу. Навчальний посібник. Київ: Фенікс, 2001.
13. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування. Київ: Лібра, 2003. 416 с.

Тема 5

1. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. *Відомості Верховної Ради України..* 2000. № 48. Ст. 409.
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР *Відомості Верховної Ради України.* 1998. № 23. Ст. 121.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03. 2000 р. *Офіційний вісник України.* 2000. № 13. Ст. 505.
4. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова КМУ від 26 11. 2014 р. № 675. *Офіційний вісник України.* 2014. № 97. Ст. 67.
5. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України.* 1999. № 38. Ст. 348.
6. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28 червня 1952 р. № 102 URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
7. Право соціального забезпечення: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та ін. / за ред П. Д. Пилипенка. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 504 с.
8. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. Б. С. Сличинський, І. В. Зуб, П. І. Мінюков та ін. Київ: Видавничий Дім «Юридична книга», 2003. 453 с.
9. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник / М.Д. Бойко. 3-тє вид., доп. і перероб. Київ: Атіка, 2006. 380 с.
10. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навчальний посібник / Н. Б. Болотіна. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 668 с.
11. Гончарук А. Поняття соціального захисту // Підприємництво, господарство і право. 2009. № 10. С. 126-129.
12. Право соціального забезпечення в Україні: підручник За заг. ред. М. І. Іншина, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. Харків: Видавництво «ФІНН», 2009. 434 с.
13. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Б. І. Сташків. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
14. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник Б. І. Сташків. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с.
15. Погорелова С. Історія становлення державної системи соціального захисту в європейських країнах. *Вісник Пенсійного Фонду України.* 2008. № 5 (71). С. 12-13.
16. Шитченко В.Г. Моделі соціального захисту в державах-членах Європейського Союзу. *Вісник Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці (серія: Право. Економіка. Соціальна робота. Гуманітарні науки).* 2008. № 1. С. 36-44.

Тема 6

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України.* 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій: Закон України від 03.11.2017 р. № 2148-VIII *Відомості Верховної Ради України.* 2017. № 40-41. Ст. 5.
3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III. *Відомості Верховної Ради України.* 2000. № 48. Ст. 409
4. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України..* 2000. № 48. Ст. 409

5. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 20. Ст. 102.
6. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України від 18.05.2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 33-34. Ст. 404
7. Про допомоги по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника: Конвенція 29.06.1967 р. № 128 URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_326
8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.
9. Про жертви нацистських переслідувань: Закон України від 23.03.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 24. Ст.182
10. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 21. Ст. 252.
11. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: Закон України від 16.12.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 4. Ст. 18.
12. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 06.10.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 2-3. Ст. 36.
13. Про соціальний захист дітей війни: Закон України від 18.11.2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 4. Ст.94
14. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 15. Ст. 190.
15. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 18. Ст. 73.
16. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993. р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 45 Ст. 298
17. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 01.04.1991 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 16. Ст. 200
18. Щодо літніх працівників: Рекомендація МОП від 23.06.1980 р. № 162 URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_089
19. Європейський кодекс соціального забезпечення (переглянутий) від 06.11.1990 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_329
20. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
21. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник. М.Д. Бойко. 3-тє вид., доп. і перероб. Київ: Атіка, 2006. 380 с.
22. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навчальний посібник 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 668 с.
23. Михайлова І. Ю. Поняття та види спеціального стажу / *Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез Міжнародної наукової конференції «П'ятнадцяті осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 21-22 жовтня 2016 року): у 2-х частинах. Частина перша. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. С.212-214
24. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / за заг. ред. М. І. Іншина, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. Харків : Видавництво «ФІНН», 2009. 434 с.
25. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2016. 692 с.
26. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с.

Тема 7

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2017. 57 с.

2. Кириленко О. П. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 227 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Кондор, 2006. 206с.
4. Лесин В.М. Як працювати з книгою: метод. посібник. Київ: Вища школа, 1989. 71 с.
5. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. За ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
7. Основи наукових досліджень : підручник (для спец. "Екологія"). Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, Я. В. Радовенчик. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 132 с.
8. Основи наукових досліджень: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
9. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007. 254 с.
10. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ: РННЦ «ДІНІТ», 2000. 259 с.
11. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2005. 309 с.
12. Лесин В.М. Як працювати з книгою: метод. посібник. Київ: Вища школа, 1989. 71 с.
13. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ В. В. Тушева, УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
14. Тушева В. В. Основи науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник. Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків, 2006. 219 с.
15. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

Тема 8

1. Основи наукових досліджень : підручник (для спец. "Екологія"). Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, Я. В. Радовенчик. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 132 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Харків: ХНАУ, 2017. 57 с.
3. Серед молодих вчених : кол. моногр. За заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с.
4. Основи формування культури академічної доброчесності в бібліотеці : інформаційний огляд. Авт.-уклад.: Якуніна Н. В., Чинюк А. А., Руденко Я. В. ; редкол.: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. О. Сербін ; Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 41 с.
5. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова Київ; Таксон, 2016. 234 с.
6. Кириленко О. П. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 227 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. Посібник. Київ : Кондор, 2006. 206с.
8. Лесин В.М. Як працювати з книгою: метод. посібник. Київ: Вища школа, 1989. 71 с.
9. Марцин В.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.С. Марцин, Н.Г. Міценко, О.А. Даниленко та ін. Львів: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
10. Оніщик Ю. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку закладів вищої освіти. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 2. с. 8.

11. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу / уклад.: Наталя Шліхта, Ірина Шліхта ; Проект сприяння академічній добросовісності в Україні. Київ, 2016. 61 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів За ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
13. Основи наукових досліджень: навч. посіб. За заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
14. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2007. 254 с.
15. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень / навчальний посібник. К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000. 259 с.
16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2005. 309 с.
17. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. В. В. Тушева, УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
18. Тушева В. В. Основи науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник. Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків, 2006. 219 с.
19. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua/ — Верховна Рада України.
2. www.president.gov.ua/ — Президент України.
3. www.kmu.gov.ua/ — Кабінет Міністрів України.
4. www.minjust.gov.ua/ — Міністерство юстиції України.
5. www.mon.gov.ua/ua/ — Міністерство освіти і науки України
6. www.nbuv.gov.ua/ — Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського.